



ת"פ 1188/01/19 - מדינת ישראל נגד רויטל - בית הספר לאומנויות המחול בע"מ, רויטל זבולונב פיניקה

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 1188-01-19 מדינת ישראל נ' רויטל - בית הספר לאומנויות המחול בע"מ ואח'
בפני כבוד הנשיאה הדס יהלום

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ישראל שניידרמן
המאשימה
נגד
1. רויטל - בית הספר לאומנויות המחול
בע"מ
2. רויטל זבולונב פיניקה
ע"י ב"כ עו"ד ישראל ליברובסקי
הנאשמים

הכרעת דין

1. בתיק זה הוגש כתב אישום כנגד הנאשמת 1, בית ספר למחול, בגין התקשרות עם קבלן בשם ע.מ. אנה שירות כלליים לצורך קבלת שירותי ניקיון, כאשר לקבלן לא היה רישיון כנדרש.

מדובר בעבירה על סעיף 10ב(א) ו-20(ד) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו - 1996.

נאשמת 2 הואשמה בהפרת חובת פיקוח של נושא משרה, עבירה על סעיפים 10ב(א) ו-20(ד) ביחד עם סעיף 21(א) לחוק הנ"ל.

2. על פי כתב האישום, הקבלן סיפק לנאשמת 1 שירותי ניקיון באמצעות העובדת יעקובוב רמיליה. השירותים ניתנו בתקופה יוני 2017 עד מרץ 2018.

3. מטעם המאשימה העידו:

מר משה בן יוסף - מפקח במינהל האכיפה וההסדרה, מר ששון דהרי - יועץ מס, מר איסחקוב יורי - קבלן



השירותים וגב' יעקובוב רמיליה, אשתו.

4. בנוסף, הוגשה תעודת עובד ציבור בחתימת מר נחי חכים מאגף ההסדרה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים בה צויין כי לאחר בדיקה במערכת הרשיונות של האגף ביחס לאנה שירותים כלליים (איסחקוב יורי) לא נמצא כי החברה בעלת רשיון קבלן כ"א או לשכה פרטית או קבלן שירות (מא/4).

5. בתום שמיעת עדיו התביעה טען ב"כ הנאשמים טענת "אין להשיב לאשמה". לאחר שמיעת טענות הצדדים, הבקשה נדחתה.

6. מטעם הנאשמים, העידה נאשמת 2.

בתום שמיעת העדים, הוגשו סיכומים בכתב.

7. לאחר שעיינתי בחומר הראיות ושמעתי את העדים החלטתי להרשיע את הנאשמת 1 בעבירה על סעיף 10ב(א) ו-20(ד) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו - 1996 וכן להרשיע את נאשמת 2 בגין הפרת חובת הפיקוח בידי נושא משרה.

8. איסור התקשרות עם מי שאינו בעל רישיון

סעיף 10ב(א) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם קובע:

"לא יקבל אדם שירות כוח אדם מקבלן כוח אדם או שירות מקבלן שירות, ולא יתקשר עמם לקבלת שירותים כאמור, אלא אם כן קבלן כוח האדם הוא בעל רישיון או היתר מיוחד לפי פרק זה, לפי העניין, והמציא לאותו אדם העתק ממנו, או שקבלן השירות הוא בעל רישיון לפי פרק זה והמציא לאותו אדם העתק ממנו."

סעיף 20(ד) לחוק קובע:

"מי שהתקשר עם קבלן כוח אדם שאין לו רישיון או היתר מיוחד, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 10ב, או מי שהתקשר עם קבלן שירות שאין לו רישיון, בניגוד להוראות הסעיף האמור, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, ואם קיבל שירות כוח אדם מקבלן כוח אדם שאין לו רישיון או היתר מיוחד, לפי העניין, או קיבל שירות מקבלן שירות שאין לו רישיון בניגוד להוראות אותו סעיף, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין בעבור כל עובד שהועסק אצלו במסגרת שירות כוח האדם או השירות כאמור."



על פי סעיף 1 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם "קבלן שירות" הוא:

"מי שעיסוקו במתן שירות באחד תחומי העבודה המפורטים בתוספת השניה, באמצעות עובדיו, אצל זולתו".

פריט 2 בתוספת השניה הוא - "ניקיון".

9. לעניין חובת הפיקוח של נושא משרה נקבע בסעיף 21 לחוק:

"(א) נושא משרה חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות כאמור בסעיף 20 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר את חובתו האמורה, דינו - קנס כקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף - למעט שותף מוגבל - ופקיד שתפקידו למנוע הפרת חוק זה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 20 בידי תאגיד, חזקה היא שנושא משרה הפר חובתו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח שנהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה."

10. על המאשימה מוטל הנטל להוכיח התקיימותם של היסוד העובדתי והיסוד הנפשי של העבירה.

11. היסוד העובדתי

היסוד העובדתי של העבירה לפי סעיפים 10ב(א) וסעיף 20(ד) לחוק מורכב מאלה:

א. קבלת שירות מקבלן שירות או התקשרות לקבלת שירות מקבלן שירות.

ב. קבלן השירות אינו בעל רישיון כדין.

12. המאשימה הגישה הסכם התקשרות בין אנה שירותים כלליים לבין נאשמת 1 למתן שירותי ניקיון (מא/6). כן הוגשו חשבוניות מס שהונפקו לנאשמת 1 כנגד תשלום עבור שירותי ניקיון לחודשים יולי 2017 עד מרץ 2018 (מא/8-מא/9).

על פי חומר הראיות שהוצג, הוכח כי נאשמת 1 התקשרה עם מר איסחקוב אשר הפעיל עסק בשם "אנה שירותים כלליים" וקיבלה ממנו שירותי ניקיון בתקופה יולי 2017 עד מרץ 2018.

13. הסכם ההתקשרות שהוגש נחתם על ידי הקבלן ולא מופיעה בו חתימת הנאשמת. יחד עם זאת, בחקירת נאשמת 2 במשרד העבודה (פרוטוקול החקירה הוגש וסומן מא/5) אישרה כי המסמך משקף



הסכם בעל פה בין הצדדים.

14. על פי תעודת עובד הציבור שהוגשה (מא/4) הקבלן לא היה בעל רשיון לעסוק כקבלן שירות.

מר איסחקוב העיד בפנינו לעניין זה:

"עכשיו אני יודע שצריך רשיון, אני לא ידעתי את זה, ואף אחד לא אמר לי שצריך, שאלתי עורך דין והוא אמר לי שבעסק שלי לא צריך רשיון בגלל זה עבדתי, ואחר כך סגרתי כי קיבלתי קנס".

15. הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום, אלא שלטענתם אין להרשיע את הנאשמת 1 בביצוע העבירה שכן לא העסיקה "עובד" של קבלן כח אדם.

נטען כי מבחינת הנאשמת 2, הגיע אליה זוג נשוי והציע לה לנקות את הסטודיו.

נטען שלא הוכח שבין יורי איסחקוב ורמיליה יעקובוב התקיימו יחסי עובד ומעסיק שכן לבני הזוג תיק משותף במס הכנסה ובמע"מ, על כן ההתקשרות נעשתה עם שניהם גם יחד, התשלום שולם לשניהם גם יחד ולא הוצגו ראיות לכך שהיו עובדים נוספים שהועסקו על ידי הקבלן.

לטענת הנאשמים, לא התקיימו מבחנים המעידים על קיומם של יחסי עובד ומעסיק כגון פיקוח, דיווחי שעות והסכם עבודה. משלא הוכח קיומם של יחסי עובד ומעסיק בין הקבלן לרמיליה - לא חל החוק נשוא כתב האישום.

16. אין מחלוקת שיורי ורמיליה הם בעל ואישה ושהם "עוסק משותף" במס הכנסה ובמע"מ (כעולה ממסמכי רשות המיסים שהוגשו וסומנו נא/3).

17. רמיליה אישרה שעבדה בניקיון, ביחד עם בעלה, אצל הנאשמת 1. על פי עדותה - **"באתי עם בעלי, עבדנו והלכנו".**

יורי העיד: **"עשינו שם ניקיון אני ואשתי".**

על פי עדותו, שילם משכורת לרמיליה. תלושי השכר שהנפיק לרמיליה הוגשו וסומנו מא/7.

18. כפי שיפורט להלן, מדובר באספקה של שירותי ניקיון ולא באספקת שירותי כוח אדם.

בית הדין הארצי עמד על האבחנה בין קבלן שירותים לבין קבלן כוח אדם:

"...קבלן שירותים, הוא קבלן המספק מוצר מוגמר למזמין. קבלן השירותים הוא זה שיספק את חומרי הגלם, ככל שקיימים כאלה לצורך קבלת השירות או המוצר המוגמר, והוא שיפעיל את עובדיו ויפקח



עליהם עד להשלמת המוצר המוגמר. לעומת זאת, קבלני כוח האדם מספקים לארגון עובדים זמניים. באופן זה, העבודה נעשית על ידי הקבלן בחצרו של המזמין, והמזמין הוא זה שמפעיל את העובדים, נותן הוראותיו ומפקח על ביצוע העבודה (...).

ע"פ (ארצי) 20422-01-11 גבריאלי אוזן - מדינת ישראל, מיום 4.8.11.

מהראיות שבפנינו עולה במובהק כי ההתקשרות בין הנאשמת 1 לבין אנה שירותים כלליים, היתה לצורך אספקת שירותי ניקיון, באמצעות קבלן שירותים אשר כעולה מהסכם ההתקשרות שהוצג, סיפק את כלי העבודה, חומרי הניקיון, ואת כח העבודה.

19. משהוכח כי הנאשמת 1 קיבלה את שירותי הניקיון מהקבלן, שאלת קיומם או היעדרם של יחסי עובד ומעסיק בין הקבלן לבין מי שביצע את הניקיון בפועל אינה רלוונטית לסעיפים 10ב(א) ו-20(ד) לחוק.

20. על פי הראיות שבפנינו, הוכחה התקשרות לצורך מתן שירותי ניקיון עם מי שאינו בעל רשיון ואף הוכח כי השירותים ניתנו בפועל. משכך, הוכח היסוד העובדתי של העבירה ביחס לנאשמת 1.

21. היסוד הנפשי

היסוד הנפשי הנדרש הוא מודעות לרכיבים העובדתיים של העבירה. על פי הפסיקה, מודעות מתקיימת גם במקרה של עצימת עיניים, כאשר "עצימת עיניים" הוגדרה:

"חשד סובייקטיבי והימנעות מלקיים לגבי אותו חשד בירור שהוא סביר בנסיבות העניין".

ע"פ (ארצי) 14758-12-14 מדינת ישראל נ' סיון ברקוביץ, מיום 1.1.17; ע"פ (ארצי) 9853-09-19 1 לון אריזות השרון בע"מ - מדינת ישראל, 10.5.20.

22. בחקירתה של הנאשמת 2 במשרד העבודה השיבה לשאלות החוקר:

"שאלה: האם לצורך עיסוקו של הקבלן, יש ברשות הקבלן אנה שירותים כלליים רשיון מאגף ההסדרה שבמשרדנו?"

תשובה: אין לי מושג, אני רק יודעת שקיבלתי המלצה ממספר מקומות והנחתי שהוא עם רשיון.



...

שאלה: האם את מודעת לכל שאם היית מבקשת את העתק הרשיון, כפי שהחוק מחייב אותך לעשות, יכולת להמנע מלהפר את סעיפי החוק הנ"ל?

תשובה: כן אני מודעת לכך שלא הייתי מעסיקה, אבל לקחתי בחשבון שאם כל כך הרבה מקומות מעסיקים אותו יש לו רשיון".

מדברי הנאשמת עולה שהיתה מודעת לנחיצותו של רשיון, אך למרות זאת, עצמה עיניה ולא ערכה כל בירור בעניין.

מכאן שהתקיים גם היסוד הנפשי של העבירה.

26. נאשמת 2

לנאשמת 2 מיוחסת עבירה של הפרת חובת הפיקוח המוטלת עליה כנושאת משרה, לפי סעיף 21 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם.

על פי ההגדרה שבסעיף 21 לחוק הנ"ל נושא משרה הינו -

"מנהל פעיל בתאגיד, שותף - למעט שותף מוגבל - ופקיד שתפקידו למנוע הפרת חוק זה."

27. נאשמת 2 רשומה כבעלת מניות יחידה וכדירקטורית בחברה. תדפיס רשם התאגידים הוגש וסומן מא/3.

נאשמת 2 אישרה בחקירתה בפני חוקר משרד העבודה כי היא בעליה של נאשמת 1 והיא זו שמתווה את מדיניות החברה.

נאשמת 2 עונה להגדרת נושא משרה בהתאם לסעיף 21 לחוק.

28. בהתאם להוראות סעיף 21(ב) לחוק, משנעברה עבירה על הוראות סעיף 20 לחוק בידי הנאשמת 1, יש לראות בנאשמת 2 כמי שהפרה את חובת הפיקוח המוטלת עליה בסעיף 21(א) אלא אם כן הוכחה שנהגה בלא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשתה כל שניתן כדי למנוע את העבירה.

כאמור לעיל, לא רק שנאשמת 2 לא הוכחה כי עשתה כל שניתן על מנת למנוע את העבירה, אלא שגרמה לביצוע העבירה בכך שהתקשרה עם הקבלן בהסכם למתן שירותים, מבלי שביררה האם הקבלן אוזח ברשיון כדין.



על כן, לא עלה בידי הנאשמת 2 לסתור את החזקה הקבועה בסעיף 21 (ב) לחוק.

29. טענת זוטי דברים

לטענת הנאשמים מדובר במעשה קל ערך שאינו מצדיק הרשעה.

נטען כי בנסיבות העניין מדובר בבעל ואשה שביצעו עבודת ניקיון ולא נטען שהבעל קיפח את אשתו בתנאי העבודה. בנסיבות אלה לא מתקיים אינטרס ציבורי בהרשעת הנאשמים שכן מטרת חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם היא להגן על זכויות העובדים מפני קבלני כוח אדם.

30. סעיף 34 יז'לחוק העונשין קובע:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך."

בהתייחס למקרים בהם תוענק הגנת זוטי דברים נקבע בע"פ 807/99 מד"י נ' חיים עזיזאן, פ"ד נג(5) 761:

"... ההגנה תתקבל רק באותם מקרים בהם אין במעשה עצמו מידה מינימלית של סכנה לערך חברתי המוגן ואין הוא הולם מבחינה עניינית את המושג של עבירה פלילית".

31. בדברי ההסבר לתיקון חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון מס' 8) (איסור התקשרות), התשע"א - 2011 במסגרתו הוסף לחוק סעיף 10ב העוסק באיסור התקשרות עם מי שאינו בעל רישיון, נאמר:

"הצעת החוק המתפרסמת בזה מטרתה להרתיע מפני התקשרות עם קבלני כוח אדם וקבלני שירות שפועלים באופן שאינו עולה בקנה אחד עם הוראות החוק ואינו מבטיח את זכויות העובדים, ולעודד התקשרות עם קבלנים כאמור שפועלים כדין, וכך להגביר את הפיקוח על קיום זכויות העובדים. לשם כך, מוצע לקבוע איסור על אדם לקבל שירותי כוח אדם מקבלן כוח אדם או שירות כאמור מקבלן שירות, או להתקשר עמם לשם קבלת שירות כאמור, אלא אם כן הם בעלי רישיון לפי החוק האמור, והם המציאו לו העתק ממנו".

דהיינו, תכליתו של הסעיף היתה למנוע התקשרות עם קבלני שירות שאינם אוחזים ברישיון כדין ולעודד התקשרות עם קבלנים שפועלים כדין.

בנסיבות מקרה זה, הוכחו העובדות המהוות בסיס לעבירה, המהוות התנהגות שמנוגדת לתכליתו הישירה של



החוק. על כן אין לקבל בהקשר זה טענת זוטי דברים.

32. טענת הגנה מן הצדק

לטענת הנאשמים, עומדת להם טענת הגנה מן הצדק בשל העובדה שהקבלן סיפק שירותי ניקיון לשלושה תאגידים נוספים ואלה לא נחקרו וממילא לא הוגש כנגדם כתב אישום.

נטען כי החלטת המאשימה שלא לחקור ולא להעמיד לדין את כל החשודים בהתקשרות עם הקבלן, מהווה אכיפה בררנית.

33. בהתאם לפסיקה, לרשות המנהלית שבידה מופקדת הסמכות להגיש כתבי אישום עומדת חזקת התקינות המינהלית, לפיה היא מוחזקת כמי שפעלה כדין בהגישה את כתב האישום, כל עוד לא הוכח אחרת. על הטוען אחרת, הוא הנאשם שבפיו טענה לאכיפה בררנית, מוטל הנטל לנסות ולסתור את החזקה ולהוכיח כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתונים הרלוונטיים שווים.

עפא (ארצי) 16393-12-13 מדינת ישראל משרד הכלכלה נ' אליין דואב, מיום 9.9.15.

עוד נקבע כי אכיפה חלקית המבוצעת על ידי רשות מנהלית אינה בהכרח אכיפה בררנית שכן היא נובעת לעיתים קרובות ממשאבים מוגבלים:

"לעיתים קרובות אין אכיפה מלאה, ומבחינה מעשית אף לא יכולה להיות אכיפה מלאה, של חוק או תקנות. אכיפה חלקית אינה בהכרח אכיפה פסולה. כך גם אכיפה מדגמית, שהרי המדינה אינה יכולה להקצות אלא משאבים מוגבלים לאכיפת החוק. כך גם רשויות מינהליות שונות, כמו רשויות מקומיות. לכן רק טבעי וראוי הדבר שהמדינהורשויות אחרות יקבעו לעצמן מדיניות, ובמידת הצורך והאפשר גם הנחיות כתובות, שיקבעו סדר עדיפות לאכיפת החוק. אכן, מדיניות או הנחיות כאלה צריכות לעמוד במבחנים המקובלים לגבי כל החלטה מינהלית, כגון מבחנים של מטרה כשרה, שיקולים ענייניים, סבירות ועוד. אולם, אם הן עומדות במבחנים אלה, אכיפת החוק על-פי מדיניות או הנחיות כאלה אינה אכיפה פסולה. אכיפה כזאת, אף שהיא אכיפה חלקית, אינה אכיפה בררנית".

בג"ץ 6396/96 זקין נ' ראש-עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) 289.

34. לתיק הוגשה רשימת של לקוחות להם נתן הקבלן שירותי ניקיון (נא/1).

כן הוגש מזכר של מנהל ההסדרה והאכיפה (נא/2) שבו נכתב כך:

"בתאריך 25/3/2018 ולאחר פגישת עבודה ביחד עם המרכז ניר שחורי הוחלט לבחור את

עמוד 8



מזמיני השירות הבאים: רויטל ביה"ס לאומניות המחול, ד"ר פרץ דויד בע"מ, ואנקו שירותי מדע בע"מ. על פי מסמך המסומן ד.ש 2-3, מזמיני השירות נבחרו בגלל שאינן ועדי בתים והיקף פעילותם הוא הגדול ביותר. מטעם שיקולי עבודה הוחלט לדגום שלוש מזמינות שירות.

35. המפקח מטעם המאשימה נחקר על אודות פעילות האכיפה בעניינם של הנאשמים והדברים יובאו להלן:

ש. החומר שביקשת שאתה מסתמך עליו כהיקף עבודה לפי הדוח שאני רואה, זה רק ינואר פברואר 2018. איפה 2017? למה לא ביקשת ממנהל החשבונות את כל פירוט הלקוחות של יורי ל- 2017?

ת. לכל תיק חקירה שמגיע יש תקופה שנבחנת ונבדקת.

ש. היכן רשומים השיקולים או היכן יש מזכר שלפיו החלטתם לקחת חודשיים בלבד שיש לכם ראיות שהוא נתן שירותים ב- 2017, ואתם מחליטים לקחת רק מ- 2018 עד היום ששלחתם הבקשה בתחילת מרץ וזה רק חודשיים ב- 2018 ואולי 2017 היתה נותנת תמונה אחרת?

ת. אנחנו מתחילים בפעילות ראשונה ובודקים את החודשים האחרונים כדי לדעת אם אותם לקוחות עדיין קיימים ולאחר את העובדים ואת הכי נאמן מבחינת החוק. זה הרשימה הראשונה שהתקבלה מהמייצג של הקבלן, וזה בעצם הרשימה של הלקוחות ומשם התחלנו את הסיפור.

ש. אתה אומר שהחלטתם לקחת רק את השלושה הראשונים הכי גדולים, ורק לגביהם להגיש כתב אישום.

ת. כן.

ש. אם היית לוקח את 2017, ואחרי שהיית רואה את 2017 ו- 2018 ואת הקליינטים הפעילים, רויטל היתה יוצאת חמישית ולא ראשונה או שנייה, אז לא היית מגיש נגדה כתב אישום?

ת. אם רויטל לא היתה נדגמת אז לא. אבל אם היתה נדגמת אז כן, ובמקרה הזה היא נדגמה.

אם היינו מגדילים את ההיקף ובודקים את 2017 והיא היתה נדגמת ולפני שמתחילים היינו מחליטים לדגום אותה, אז זה היה אותו הדבר.

ש. אז זה לא היה שיקול של היקפים אלא יכול להיות שיקולים אחרים או שאולי מי שהכי קל לחקור?



מפנה ל- נא/1 האם מוקד מעיין הוא הכי גדול מבין כל הגופים שמפורטים שם או מבין שלושה הכי גדולים? לפי השיקולים שאתה קבעת מוקד מעיין היה צריך להיות בפנים, והוא לא.

ת. אני צריך לראות את כל דוח החקירה כדי לענות. כרגע אני רואה שיש לו היקף פעילות אבל זה עדיין לא מונע מלפתוח תיק נגד הנאשמת."

36. מעדותו של המפקח ומהראיות הנוספות עולה כי במקרה זה הוחלט לדגום שלוש מזמינות שירות, בהן הנאשמת 1. זאת משיקולים אובייקטיביים לאחר בדיקת היקף הפעילות.

טענת הנאשמת כי היה על המאשימה לבדוק היקפי פעילות של מקבלי השירותים בתקופה אחרת מזו שנבדקה, אינה מתקבלת. בנסיבות העניין שבפניי, שוכנעתי כי בחירת מקבלי השירותים שייחקרו נעשתה מטעמים ענייניים ובגדרי מתחם הסבירות.

טענת ההגנה מן הצדק, נדחית איפוא.

37. סוף דבר

לנוכח האמור לעיל, אני מרשיעה את הנאשמת 1 בעבירה על סעיף 10ב(א) ו-20(ד) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו - 1996.

כמו כן אני מרשיעה את נאשמת 2 בעבירה על הוראות סעיף 21 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם בגין הפרת חובת הפיקוח בידי נושא משרה.

38. המזכירות תשלח את הכרעת הדין לצדדים בדאר.

ניתנה היום, ט"ו סיוון תשפ"א, 26 מאי 2021, במעמד הצדדים